



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 125
din 09.04. 2025

Dosar nr.: 57/2023

Petiția nr.: 757/01.02.2023

Petent: ...

Reclamat: Societatea Română de Televiziune

Obiect: posibile fapte de discriminare săvârșite prin aplicarea unui tratament diferențiat filmului „Vânătoare de Vulpi”, regizat de petent, constând în afișarea anterior difuzării a unui mesaj cu conotație negativă - „FILM REALIZAT ÎN PERIOADA COMUNISTĂ, CÂND EXISTA CENZURĂ” fără consultarea prealabilă a autorului

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petentei

1. ...

Numele și domiciliul procedural al reclamațiilor

2. Societatea Română de Televiziune cu sediul în București, Calea Dorobanților, nr. 191, sector 1, București

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20 alin(4) din **O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 757/27.02.2023 a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 1571/27.02.2023 a fost citată partea reclamată pentru data de 16.03.2023.

5. La termenul de audieri din 16.03.2023, petentul a fost absent, iar partea reclamată a fost prezentă.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Prin memoriul înaintat la CNCD cu nr. 757/01.02.2023, petentul arată că în data de 03.01.2023, TVR a difuzat pe canalul TVR 2 filmul „Vânătoare de Vulpi” al cărui regizor este petentul, difuzare în Memoriam MITICĂ POPESCU.

7. Petentul subliniază, că fără să fi fost consultat, filmul a fost precedat de un text afișat pe ecran înainte de film cu mențiunea: “FILM REALIZAT ÎN PERIOADA COMUNISTĂ, CÂND EXISTA CENZURĂ”.



8. În opinia petentului, acest mesaj de *“avertizare”*, inițiat de către un grup de cinești de ultimă generație, cu audiență ceva mai modestă, are scopul de a indica telespectatorilor, că vor vedea un film comunist, motiv pentru care poate că ar fi mai nimerit să comute pe alt canal, unde există filme realizate recent, cu calitatea fiecăruia. Un asemenea *“avertisment”* ce nu are niciun temei legal și factual, are în mod evident o conotație negativă și în consecință îndepărtarea telespectatorilor, prin inducerea unei *“suspiciuni”* față de modul de realizare a filmului, calitatea, profesionalismul autorilor și actorilor, precum și a tuturor celorlalte persoane, ce au contribuit la crearea acestuia.

9. Petentul precizează că toți autorii (regizori și scenariști) sau actorii filmelor realizate *“în perioada comunistă”*, anterior Revoluției din decembrie 1989, multe dintre acestea de o mare valoare culturală, sunt discriminați, opera lor fiind *“anatemizată”* prin menționarea sintagmei **“FILM REALIZAT ÎN PERIOADA COMUNISTĂ, CÂND EXISTA CENZURĂ”**, anterior difuzării acestora.

10. Petentul este de părere că folosirea acestei sintagme, are ca scop și efect restrângerea și înlăturarea drepturilor ca autori, aruncând în derizoriu meritele și contribuția acestora la realizarea unor opere de o mare valoare culturală.

11. Acest criteriu al filmelor realizate anterior Revoluției din decembrie 1989 și practica de a menționa anterior difuzării filmului sintagma **“FILM REALIZAT ÎN PERIOADA COMUNISTĂ, CÂND EXISTA CENZURĂ”**, aparent neutre (potrivit alin. 3 din art. 2 al OG nr. 137/2000), în mod evident dezavantajează autorii și actorii filmelor din această perioadă față de autorii și actorii filmelor realizate ulterior Revoluției din decembrie 1989, cu scopul evident de a îndepărta spectatorii de cele dintâi.

12. În opinia petentului, toate acestea trebuie coroborate cu faptul că numai în România s-a instituit această practică denigratoare asupra filmelor de valoare, ea neregăsindu-se în nicio țară din lume, fostă comunistă sau nu. Nu există nici în situația altor opere din aceeași perioadă din alte domenii: literatura, teatru, muzica, arte plastice, nici chiar în propriile producții cinematografice ale TVR însăși, nici chiar în ale Academiei române (!).

13. Petentul consideră că nu se poate reține niciun moment faptul că aceste criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare, în condițiile în care acest criteriu și această practică se aplică exclusiv filmelor realizate anterior anului 1989 (nu și celorlalte opere) și nu există nici un scop legitim pentru un asemenea criteriu și o asemenea practică.

14. Acesta precizează, că dacă acest *“tratament”* ar fi aplicat tuturor operelor din toate domeniile realizate anterior anului 1989, oricum am fi în prezența unei discriminări prin conotația negativă conferită (trimiterea la comunism sau perioada comunistă neputând avea nicicând o conotație pozitivă), cu atât mai mult cu cât de acest *“tratament”* *“se bucură”* doar filmul.

15. Având în vedere aceste motive, petentul solicită să se dispună măsurile legale, sancționarea unei asemenea *“practici”* și interzicerea pe viitor a aplicării acestui *“criteriu”*.

Susținerile părții reclamate

16. Prin adresa nr. 2038/14.03.2023 partea reclamată formulează un punct de vedere referitor la petiție.

17. În conținutul punctului de vedere, partea reclamată invocă **exceptia de necompetență a CNCD si exceptia lipsei obiectului petiției**, conform dispozițiilor art. 28-34 din Procedura interna din 11 apr. 2008 de soluționare a petițiilor si sesizărilor si obiectul petiției aprobată Ordinul nr. 144/2008.

18. Partea reclamată precizează că în petiție nu sunt identificate criterii și temeiuri de discriminare și că obiectul sesizării supuse atenției C.N.C.D. nu constituie discriminare în condițiile legislației în vigoare.

19. Conform disp. art. 8: *"(1) Autonomia și independența editorială a serviciilor publice de radiodifuziune și de televiziune sunt garantate prin lege, iar programele acestora sunt ocrotite de orice ingerințe ale autorităților publice, precum și de influențele oricăror partide, formațiuni social-politice, sindicale, organisme comerciale și economice sau grupuri de presiune. (2) Nu constituie ingerințe aplicarea normelor obligatorii stabilite de Consiliul Național al Audiovizualului*

20. Partea reclamată susține că difuzarea programelor de către canalele SRTv, inclusiv canalul TVR 2 se supun dispozițiilor speciale din materia audiovizualului, respectiv Legea nr. 504/2002 a audiovizualului, Deciziile si Recomandările emise de către Consiliul National al Audiovizualului.

21. În domeniul audiovizual, Consiliul Național al Audiovizualului este garantul interesului public și unica autoritate de reglementare în domeniul comunicării audiovizuale.

22. Prin Recomandarea Consiliului National al Audiovizualului nr. 4 din 01.02.2022, având în vedere:

dubla calitate a Consiliului Național al Audiovizualului, de garant al interesului public și de unică autoritate de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale,

(1) *luând în considerare dispozițiile art 48 din Decizia CNA nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual cu modificările și completările ulterioare,*

(2) *Consiliul Național al Audiovizualului veghează la reflectarea corectă, imparțială și echilibrată a culturii, artei și istoriei poporului român în serviciile de programe mass-media audiovizuale, care includ producții cinematografice românești realizate în perioade în care libertatea de creație și de exprimare nu era garantată și care erau supuse unui control de cenzură ori care promovau o imagine falsă asupra regimului comunist din România prin ascunderea sau distorsionarea realității, în scopul informării publicului cu privire la contextul istoric și socio-politic în care au fost create producțiile cinematografice românești realizate înainte de anul 1989 (unele având un pronunțat caracter propagandistic),*

(3) *în temeiul prevederilor art. 17 alin. (1) Ut. e) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, privind competența Consiliului Național al Audiovizualului de a adopta recomandări pentru desfășurarea activităților în domeniul comunicării audiovizuale,"*

s-a dispus ca în cazul difuzării unor producții cinematografice românești realizate înainte de anul 1989, Consiliul Național al Audiovizualului recomandă radiodifuzorilor să opteze pentru alegerea uneia dintre opțiunile de mai jos, în funcție de conținutul filmului:

"Informarea publicului, la începutul programului, asupra difuzării unei producții cinematografice românești realizate înainte de anul 1989, prin afișarea, statică și lizibilă, a mențiunii „Film realizat în perioada comunistă, în care difuzarea era condiționată de o viză a cenzurii” sau a mențiunii „Film realizat în perioada comunista, în care funcționau cenzura și propaganda de stat”, Alegerea formulei potrivite rămâne la latitudinea postului, în funcție de fiecare film în parte.”

23. Conform celor de mai sus, partea reclamată susține că a respectat normele privind informarea corectă.

24. Rolul instituției- părții reclamate- este de a asigura o piață a audiovizualului bazată pe libertate de exprimare, pluralism și liberă concurență. În același timp, Consiliul National al Audiovizualului trebuie să asigure respectarea de către posturile de televiziune și radio a normelor privind informarea corectă, viața privată, demnitatea umană și protecția minorilor.

25. În opinia părții reclamate, în cauza de față singura autoritate competentă să analizeze conținutul programelor/filmelor difuzate de către SRTv este Consiliul Național al Audiovizualului, conform dispozițiilor art 10 alin. (2) din Legea 504/2002 a audiovizualului.

26. Pe fond, partea reclamată precizează că din conținutul Recomandării Consiliului National al Audiovizualului nr. 4 din 01.02.2022, ca radiodifuzorii, inclusiv canalul TVR 2, vor opta pentru alegerea uneia dintre opțiunile de mai jos, în funcție de conținutul programului:

"a) Difuzarea unor emisiuni în care pot fi puse în discuție producțiile cinematografice românești realizate înainte de anul 1989, prin participarea unor invitați, care să cunoască producțiile cinematografice din perioada respectivă, în contextul istoric și cultural al realizării acestora. Analiza și critica de specialitate a acelor producții cinematografice românești se poate realiza înainte sau după difuzarea lor în cadrul serviciilor de programe.

b) Informarea publicului, la începutul programului, asupra difuzării unei producții cinematografice românești realizate înainte de anul 1989, prin afișarea, statică și lizibilă, a mențiunii **„Film realizat în perioada comunistă, în care difuzarea era condiționată de o viză a cenzurii” sau a mențiunii „Film realizat în perioada comunistă, în care funcționau cenzura și propaganda de stat”.**

27. Alegerea formulei potrivite rămâne la latitudinea postului, în funcție de fiecare film în parte. "

28. Partea reclamată precizează, că menționarea avertismentului "FILM REALIZAT ÎN PERIOADA COMUNISTĂ CÂND EXISTA CENZURA" nu reprezintă un criteriu discriminatoriu, ci dimpotrivă respectarea normelor din domeniul audiovizual.

29. În concluzie, în opinia părții reclamate, prezenta petiție este NEFONDATA în raport de dispozițiile art. 2 din ORDONANȚA nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

IV. Cadrul legal aplicabil

30. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1

„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. ”

Art. 4

„ (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială. ”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

” (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”



Ordinul nr. 27/07.02.2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor

Legea nr. 504/2002 a audiovizualului

Art. 10

„ (2) Consiliul este autoritate unică de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale și își exercită competențele în mod imparțial și transparent, în temeiul prezentei legi și al dreptului Uniunii Europene, fără a solicita sau accepta instrucțiuni din partea niciunei alte instituții sau entități în îndeplinirea sarcinilor care îi revin. Colaborarea cu organisme de autoreglementare, desfășurată în baza unor acorduri sau parteneriate nu constituie solicitare sau acceptare de instrucțiuni.”

„ (3) În calitate de garant al interesului public în domeniul comunicării audiovizuale, Consiliul are obligația să asigure:

a) respectarea exprimării pluraliste de idei și de opinii în cadrul conținutului serviciilor media audiovizuale transmise de furnizorii de servicii media audiovizuale aflați sub jurisdicția României;

c) încurajarea liberei concurențe;

e) protejarea demnității umane, a dreptului la propria imagine și protejarea minorilor;

f) protejarea culturii și a limbii române, a culturii și limbilor minorităților naționale”

Art. 3

(1) Prin difuzarea și retransmisia serviciilor de programe se realizează și se asigură pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea și educarea, inclusiv sub aspect științific, și divertismentul publicului, cu respectarea libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului.

(2) Toți furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să asigure informarea obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și să favorizeze libera formare a opiniilor.

(3) Răspunderea pentru conținutul serviciilor de programe difuzate, inclusiv al comunicărilor comerciale audiovizuale, revine, în condițiile legii, furnizorului de servicii media audiovizuale.

Art. 40.

“(1) Serviciile media audiovizuale prestate de furnizorii aflați în jurisdicția României nu trebuie să conțină:

a) incitări la violență sau la ură împotriva unui grup de persoane ori a unui membru al unui grup, bazate pe considerente precum sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de altă



natură, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere, dizabilități, vârstă, orientare sexuală sau boală cronică contagioasă ori necontagioasă;

(2) Măsurile luate de Consiliu în aplicarea [alin. \(1\)](#) trebuie să fie necesare și proporționale și să respecte drepturile și principiile prevăzute în [Carta](#) Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

Art. 41.

„(1) Orice persoană fizică sau juridică, indiferent de naționalitate, ale cărei drepturi sau interese legitime, în special reputația și imaginea publică, au fost lezate prin prezentarea de fapte inexacte în cadrul unui program, beneficiază de dreptul la replică sau la rectificare.

(2) Consiliul va adopta procedura necesară exercitării efective a dreptului la replică sau la rectificare, precum și orice alte măsuri necesare, inclusiv sancțiuni, în vederea garantării dreptului la replică sau la rectificare într-o limită rezonabilă de timp de la primirea cererii solicitantului.

(3) Difuzarea rectificării sau acordarea dreptului la replică nu exclude dreptul persoanei lezate să se adreseze instanțelor judecătorești. „

Art. 83

„Orice persoană are dreptul de a primi informații pe cale audio sau audiovizuală cu privire la orice problemă sau eveniment de interes public.”

V. Motivele de fapt și de drept

31. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare și dezbătând excepția de necompetență materială a C.N.C.D., Colegiul director reține că petentul sesizează cu privire la posibile fapte de discriminare săvârșite prin aplicarea unui tratament diferențiat filmului „Vânătoare de Vulpi”, regizat de petent, constând în afișarea anterior difuzării a unui mesaj cu conotație negativă - „FILM REALIZAT ÎN PERIOADA COMUNISTĂ, CÂND EXISTA CENZURĂ” fără consultarea prealabilă a autorului.

32. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

33. Potrivit prevederilor **Legii nr. 504/2002**, cu modificările și completările ulterioare, precum și Codului de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare, respectarea principiului nediscriminării de către furnizorii de servicii media și realizatorii de emisiuni, în realizarea programelor de știri, dezbateri,



precum și în difuzarea de programe, este garantat, în mod particular, în domeniul audiovizualului de către Consiliul Național al Audiovizualului.

34. Prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, constituie cadrul general al reglementării discriminării în legislația românească, sub aspectul materiei și a răspunderii juridice, aflându-ne în domeniul regimului juridic contravențional, respectiv al răspunderii contravenționale. În speța dedusă soluționării, se constată existența unei reglementări speciale, Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, legea audiovizualului, în raport cu prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Astfel, se reține aplicarea principiului de drept "*specialia generalibus derogant*" potrivit căruia legea specială, fie anterioară, fie posterioară sau concomitentă cu cea generală se aplică în primul rând, având preferință față de legea generală.

35. Raportat la obiectul petiției, astfel cum este formulat, Colegiul director apreciază că analiza faptei sesizate este de competența Consiliului Național al Audiovizualului, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nefiind îndrituit să se pronunțe asupra aspectelor semnalate de petent.

36. De asemenea, instanțele de judecată, prin cazuistica lor, au arătat că, în conformitate cu legislația specifică în domeniul audiovizualului, doar Consiliul Național al Audiovizualului poate analiza dacă posturile de televiziune respectă sau nu principiul nediscriminării.

37. Având în vedere considerentele expuse mai sus, Colegiul director urmează a admite excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în raport cu obiectul petiției.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica petentului.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul



VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Redactată și motivată: A.P.
Data redactării: 05.05.2025

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

